

Werken als theater- of dansdocent

- [Docent theater of dans in het vrijetijdsaanbod](#)
- [Docent theater of dans in het onderwijs](#)
- [Theater- of dansconsulent](#)
- [Projecten aanbieden](#)
- [Meer informatie](#)

Als je gaat lesgeven dan kun je dat doen in het regulier onderwijs of daarbuiten: bij een kunsteducatieve instelling, amateurschool, wijkcentrum of andere maatschappelijke organisatie. Bij kunsteducatieve instellingen zijn docenten vaak ook uitvoerend kunstenaar of maker.

Zowel het onderwijs als de kunsteducatieve instellingen stellen eisen aan hun docenten. Er wordt verwacht dat je een specialist bent op jouw kunstgebied; dat je over goede didactische kwaliteiten beschikt, dat je goed kunt organiseren, dat je aan verschillende leeftijdsgroepen kunt lesgeven, dat je goed kan samenwerken, en zelfstandig werkt.

Docent theater of dans in het vrijetijdsaanbod

Veel docenten worden geselecteerd op hun stijl en ook specialisatie van soort dans/theater en daarvan afgeleide vormen. Acteren vanuit inleving, fysiek acteren, kleinkunst, stemgebruik, verhalen vertellen, presenteren, theatersport etc. Veel instellingen bieden klassieke dans, jazzdans en moderne dans aan. In grotere plaatsen is het aanbod uitgebreider: improvisatie, partnering, inclusiedans, streetdance, hiphop, werelddans (flamenco, Afrikaans, Indiaas, capoeira), tapdans, etc.

Er worden vaak producties gemaakt. Je moet kunnen doceren, met je cursisten voorstellingen kunnen maken én dit kunnen organiseren. Je moet dus kunnen motiveren, leiden en begeleiden.

Wil je een baan als docent, weet je dan te onderscheiden van wat er al is en probeer een eigen invalshoek te kiezen. Bij het aannemen van nieuwe docenten wordt ook rekening gehouden met onderstaande factoren:

Specifieke vaardigheden

Denk bij specifieke vaardigheden bijvoorbeeld aan het kunnen lesgeven aan beginners of juist meer aan gevorderden, kunnen toewerken naar een eindresultaat of juist beter zijn in het begeleiden van een doorgaand leerproces, kunnen werken met kinderen of jongeren, volwassenen of ouderen. Je moet goed kunnen organiseren en soms ook multidisciplinair kunnen werken.

Plaats in het team

Veel kunsteducatie-instellingen hebben vakteams die ook wel op projectbasis samenwerken. Je moet dus in de groep passen, een teamplayer zijn en goed samen kunnen werken. Daarnaast wordt gelet op je specialisatie en of je iets toevoegt aan het team dat er al is. Dat kan zijn een stijl, ervaring, opleiding, leeftijd, de methodes die je hanteert, je beschikbaarheid of de mate van flexibiliteit.

Docent theater of dans in het basis of voortgezet onderwijs

Een docent verzorgt het onderwijs aan divers samengestelde groepen. Hier worden ontwikkelde didactische vaardigheden verwacht en grote verantwoordelijkheden. Denk bijvoorbeeld aan improvisatievermogen, signaleren van relevante maatschappelijke ontwikkelingen en het signaleren van ontwikkelingen op het terrein van kunstzinnige vorming. Als je voor het onderwijs wil werken zijn een aantal factoren van belang:

Werken met kinderen en/of jongeren op school

Dit betekent dat je goed en gemotiveerd met deze leeftijdsgroep moet kunnen werken en aan (grote) groepen les kan geven. Je moet het een uitdaging vinden om kinderen in een schoolsituatie kunst te leren en je eigen passie op hen over te brengen. De motivatie van leerlingen op scholen

hangt onder andere af van de vraag of het programma verplicht is. Je moet de juiste methoden gebruiken om alle kinderen en jongeren te prikkelen. Je leidt en begeleidt, volgt en stuurt hen in hun ontwikkeling; maakt en onderhoudt contact en stemt je repertoire af. Die drive is erg belangrijk en daar letten deze instellingen op, naast je opleiding natuurlijk.

Kennis van doelgroepen

Je hebt kennis nodig van de doelgroep, hun leefwereld en ontwikkelingspsychologie. Je moet je zo kunnen inleven in je doelgroep dat je precies weet welke methode en welk programma het beste bij kinderen of jongeren aansluit. Spanningsboog, groepsdynamiek, toepassen van de theorieën over bijvoorbeeld meervoudige intelligentie.

Kennis van de lesomgeving

Je moet rekening houden met de kerndoelen en vakken van het onderwijs en daar op aan kunnen sluiten; kunnen bedenken wat de rol van de leerkracht of docent en eventueel de ouders kan zijn; weten wat voor thema's op scholen leven.

Een gevarieerd lesaanbod maken

Afhankelijk van het soort project wordt er een andere inzet van je gevraagd: soms moet je een les kunnen geven voor of na een voorstelling die kinderen in een theaterzaal of op school krijgen, soms geef je zelf een kleine voorstelling en/of les die door jezelf of een consulent is ontwikkeld, soms ga je met een 'dans of spelkist' de klas in en laat je de kinderen kennismaken met kunst door zelf te spelen of te dansen, kinderen bewegingen of stukjes tekst te laten onderzoeken.

Er zijn veel vormen van lesgeven. Zoek naar een vorm die bij je past en die motiverend en activerend is. Op internet zijn veel lesideeën te vinden. Sommige scholen die zich profileren op het gebied van kunst hebben dans- of theaterdocenten die aan kleine groepen lessen geven. Hier is een groep van 12-15 kinderen of jongeren normaal. Bij sommige lessen moet je ook links met andere kunstdisciplines kunnen leggen.

Theater- of dansconsulent

Een dans of theaterconsulent is verbonden aan een educatieve kunstinstelling. De functie van consulent is inhoudelijk zwaarder dan die van docent. Het werk kent twee belangrijke componenten; het coördineren van vraag en aanbod en bijdragen aan het ontwikkelen van het educatiebeleid. Van consulenten wordt daarnaast verwacht dat ze de educatiemarkt kennen en kunnen netwerken. Het verschil met een docent is dat een consulent de projecten en onderwijsprogramma's ontwikkelt, samenstelt, uitkiest en er educatief materiaal bij maakt. De uitvoering van het lesprogramma wordt vaak overgelaten aan een docent.

Naast de kennis van de doelgroepen en de lesomgeving die ook voor docenten van belang zijn, heeft theater/dansconsulent veel pedagogische en didactische bagage.

Programma's samenstellen

Je moet programma's van theater- en/of dansgroepen kunnen selecteren voor bepaalde leeftijdsgroepen; aan kwaliteitsbewaking doen in de keuze van je programma; soms een samenhangend en volledig programma maken voor alle klassen dat staat als een huis. Denk ook aan musicals en andere mogelijkheden.

Organiseren

Bij sommige instellingen zijn de consulenten ook de contactpersonen voor de scholen; je bent soms dan ook een soort accountmanager.

Kennis van het werkveld

Je moet weten wat er speelt op jouw vakgebied. Bij de overheid, gemeentelijk beleid, wat de vragen zijn van de scholen, wat het aanbod is van musea en andere instellingen. Je moet kunnen inspelen op die ontwikkelingen.

Projecten aanbieden

Wanneer je een goed idee hebt voor een kunsteducatief project, maar je hebt geen werkgever, presenteer je project dan aan verschillende scholen of kunstencentra. Soms zijn er ook subsidies beschikbaar voor het ontwikkelen van een project, dan presenteer je aan een fonds.

Bedenk dat bij de selectie van het programma de programmeurs van kunsteducatie-instellingen niet over een nacht ijs gaan. Ze kiezen vaak ervaren, gevestigde namen die eerder voor scholen hebben gewerkt. Aantoonbare ervaring met projectmatig werken is in je voordeel. Let verder op de volgende factoren:

Kwaliteit

De kunsteducatie-instelling let scherp op kwaliteit. Er wordt niet alleen beoordeeld hoe goed je project is in uitvoering, maar ook de lengte en opbouw van het programma, de mate van interactiviteit, en of je kinderen of jongeren kunt boeien voor een bepaalde tijd.

Woonplaats

Het komt voor dat kunsteducatie-instellingen een voorkeur hebben voor kunstenaars/docenten uit hun eigen stad.

Kosten en organisatie

Natuurlijk wordt er ook gekeken naar de prijs die je vraagt en naar de locatie waar het programma gespeeld kan worden: kan het in een klaslokaal, in een klein theater of in een grote zaal met een gigantisch podium? Het aantal kinderen dat je tegelijkertijd kunt hebben is ook van belang.

Periode van aanbod

Veel kunsteducatie-instellingen presenteren hun programma voor het volgende seizoen in het voorjaar. De beste tijd om jezelf te presenteren is dus tussen september en februari, vóórdat de brochures met het nieuwe aanbod gemaakt worden. Dat betekent dat je soms wel een jaar voor de start van een lesprogramma al afspraken gemaakt moet hebben.

Samenwerkingsprojecten

Er is veel vraag naar projecten waarbij een samenwerking wordt aangegaan tussen verschillende kunst disciplines. Je kunt bijvoorbeeld een compagnon zoeken die een ander specialisme heeft. Of je plan voorleggen aan een museum, muziekcentrum of theatergezelschap. Deze staan vaak open voor nieuwe ideeën, maar bedenk ook dat ze meestal al een uitgebreid programma hebben.

Zoek naar vernieuwend aanbod

Er is veel aanbod op het gebied van kunstprojecten. Wanneer je een project wilt opzetten, doe dan onderzoek naar soortgelijke projecten. Wellicht is er al een vergelijkbaar project. Je maakt de meeste kans op een opdrachtgever wanneer je een project aanbiedt dat vernieuwend is en buiten de gebaande paden gaat.

Subsidie aanvragen

Wanneer je project aan bepaalde criteria voldoet kun je subsidie aanvragen. Je kunt hiervoor terecht bij de gemeente, de overheid of subsidiegevers op het gebied van cultuureducatie. In sommige gevallen heb je dan een opdrachtgever nodig op een school of kunstinstelling. Ook moet je een plan van aanpak schrijven en onderbouwen waarom jouw project een aanvulling is op het al bestaande aanbod. De subsidiegevers hebben vaak speerpunten zoals aanbod voor het primair onderwijs of projecten waarbij kinderen worden bereikt die niet zo snel met kunst in aanraking komen. Ook als zzp'er of stichting kun je subsidie aanvragen voor projecten met amateurs.

Meer informatie

Kijk op [BeroepKunstenaar](#) voor meer informatie over het werkveld kunsteducatie, subsidies en belangen- en beroepsverenigingen voor docenten theater en dans.